

Foretræde for sundhedsudvalget

To nye rapporter fra DCE på Århus universitet, fra april og oktober 2024, viser meget høje forekomster af støj-og luftforurening på Amager. I lyset af den gennemførte 'lov om rammerne for udvikling af Københavns lufthavn, Kastrup' fra november 2023, er vi mange borgere på Amager der er bekymrede for både det nuværende niveau af støj-og luftforurening, samt udsigten til en øgning af disse i fremtiden.

Københavns lufthavn er en af de mest bynære lufthavne i Europa, og er i de seneste år vokset til Nordeuropas største hub for både passager-, transit-og fragtfly, på trods af dens meget tætte placering på beboelse og bymidte. Vi mener der er brug for en større regulering af lufthavnens drift og mener, at miljøministeriet, trafikministeriet og sundhedsministeriet har en forpligtelse til at sikre lovgivning, der beskytter de lokale borgere mod støj-og luftforurening.

I den forbindelse vil vi som borgergruppe gerne anmode om foretræde for sundhedsudvalget.

Vi håber at få mulighed for, fra et borgerperspektiv, at fortælle om konsekvenserne af lufthavnens øgede drift. Vi vil bl.a. uddybe nedenstående:

- Lufthavnens årlige brændstofforbrug er over 90.000.000 kg dieselfuel (starter og landinger) som forurener luften over Amager, og bidrager til høj støj-og luftforurening, der med den planlagte udvidelse kun vil blive større.
- Siden juni 2021 er antallet af klager over både støj-og lugtgener vokset markant i takt med lufthavnens øgede drift. Via den borgerdrevne app, 'CPH miljømåler', er der modtaget 48.625 støjklager og 14.135 lugtklager som er registreret og for en stor dels vedkommende videresendt til både CPH og miljøstyrelsen. Denne borgerdrevne data tydeliggør, hvor mange borgere der døgnet rundt oplever lufthavnen som en stor gene, med forstyrret nattesøvn, stress, luftvejssymptomer, astma, hovedpine m.m. som resultat.
- I andre europæiske lande ses en øget regulering af lufthavnens drift, fx i form af forbud mod natflyvninger og loft over antal flyvninger i døgnet af hensyn til lokalbefolkningen og den stigende bevidsthed om helbredseffekterne ved luftfarts-emission. I Københavns lufthavn reklamerer de derimod for ubegrænset drift døgnet rundt, og har gjort sig til aftager af andre lufthavnens afviste fragt-, transit-og natflyvninger. Den lempelige lovgivning på området tillader at lufthavnen udelukkende kan fokusere på kommerciel vækst, uden hensyntagen til deres sårbare geografiske placering tæt på beboelse.
- Den nyeste undersøgelse fra DCE, Århus universitet påviser meget høje forekomster af ultrafine partikler og støjforurening ved en række børneinstitutioner i Tårnby kommune. Den af miljøministeriet igangsatte undersøgelse, som Kræftens Bekæmpelse skal udføre over de næste to år, har i sit design kun fokus på helbredseffekterne hos voksne over 40 år. Vi ser et stort behov for at helbredseffekterne hos børn og unge også inddrages i undersøgelsen, som man har set i fx undersøgelser fra Schiphol lufthavn i Amsterdam.

Som borgergruppe på over 2000 medlemmer arbejder vi for en øget regulering af lufthavnen på følgende områder:

- Loft over antal fly i døgnet.
- Stop for natteflyvninger.
- Flyenes standpladser skal flyttes væk fra tætbefolkede boligområder.
- Krav om mindre forurenende brændstoffer (lavaromatiske brændstoffer).
- Begrænsning af fragt-og transitflyvning.